

Gedrag- en pestprotocol

Inleiding

Binnen scholen van Wijwijzer is een veilige leeromgeving. Alle medewerkers, ouders en leerlingen dienen zich correct en respectvol tegenover elkaar te gedragen en maken geen onderscheid in huidskleur, ras, religie of afkomst. Pesten en/of grensoverschrijdend gedrag is een probleem dat in alle geledingen van de maatschappij voorkomt. Pesten komt helaas op iedere school voor, ook binnen scholen van Wijwijzer. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze scholen serieus willen aanpakken. In het gedrag- en pestprotocol wordt beschreven hoe we omgaan met grensoverschrijdend gedrag en/of pestgedrag.

Het gedrags- en pestprotocol is opgesteld met als doel:

"Alle kinderen moeten zich op een school van Wijwijzer vrij en veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen".

Hoe gaan we om met gedrag op een school van Wijwijzer?

1. Op school hebben we duidelijke omgangsregels:

- Iedereen hoort erbij: ik accepteer de ander, discrimineer niet. Bij een groepsspel mag iedereen meedoen.
- Pas op je woorden: ik scheld niet en doe niet mee aan het uitlachen en roddelen. Ik gebruik geen schuttingtaal en spreek de ander (leerkrachten, ouders, kinderen) correct aan.
- Handen thuis: ik blijf van een ander en van de spullen van een ander af.
- Eerlijkheid duurt het langst: ik blijf altijd eerlijk. Als mij iets wordt gevraagd geef ik eerlijk antwoord.
- Wees zuinig en netjes: ik verniel niets en ruim alle spullen netjes op. Ik ga zuinig om met alle materialen. Afval gaat in de bakken.
- Veiligheid eerst: ik speel geen gevaarlijke spelletjes.
- Laat weten waar je bent: in de pauzes en op de speelplaats.

2. Om de kinderen goed met elkaar te laten omgaan en om pesten te voorkomen zien we het vak `sociaal emotionele ontwikkeling` als vak. Er wordt minimaal een half uur per week aandacht besteed aan sociaal emotionele ontwikkeling. We realiseren ons terdege dat de sociaal emotionele ontwikkeling natuurlijk een continu proces is. We willen de kinderen leren dat ze rekening houden met de eigen belangen en met de belangen van de ander en dat ze hiernaast rekening houden met de waarden en normen die in de samenleving gelden.

Om bovenstaande aan te leren hebben kinderen kennis, vaardigheden en een juiste houding nodig. Wij hebben de methode '**Kanjertraining**' om dit te realiseren. Deze methode heeft als speerpunten, vertrouwen, rust, en wederzijds respect. Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in de groep, aanpak van ruzies etc. komen in de verschillende groepen aan de orde. Ieder jaar starten we met "De Gouden Weken". We werken aan de hand van verschillende werkvormen aan positieve groepsvorming.

Aanspreekcultuur in de klas

1. Ik(-boodschap) van de leerkracht; Ik heb daar last van, wil je daarmee ophouden.
2. Wij(boodschap) van de leerkracht en groep; Wij hebben daar last van en vragen je daarmee op te houden.
3. Aanvullende werkvormen en materialen gebruiken we in de verschillende groepen zoals beschreven staat in de Kanjertraining.
4. Het voorbeeld dat de leerkracht op school geeft (en thuis de ouders) vinden we van groot belang.
5. Indien een leerling over de grens gaat, dit kan verbaal of fysiek zijn, dient de leerling een dagdeel in een bepaalde groep te zitten. Bij terugkomst van de leerling vindt eerst een herstelgesprek plaats met leerkracht en kind. De leerkracht bepaalt of de leerling al dan niet over de grens is gegaan, beschreven in het Stappenplan Storend gedrag en Grensoverschrijdend gedrag (zie bijlage). In alle gevallen zal er dezelfde dag contact worden opgenomen met betreffende ouders.
6. Op school hebben we aandacht voor cyberpesten. De uitwerking hiervan vindt u verderop in dit protocol.

Wat is ongewenst of grensoverschrijdend gedrag?

Onder ongewenst (storend) gedrag verstaan wij op de Vijfsprong:

- Door de les heen praten.
- Andere kinderen van het werk houden.
- Aan spullen van andere kinderen zitten.
- Negeren van volwassenen.
- Etc.

Onder grensoverschrijdend gedrag verstaan wij op de Vijfsprong:

- Geen respect tonen voor de leerkracht (bv. middelvinger opsteken)
- Verbaal en/of fysiek agressief gedrag
- Stelen
- Discrimineren
- Seksueel getinte opmerkingen
- Iemand bij billen, borsten of geslachtsorganen grijpen
- Intimideren/chanteren
- Opzettelijk vernielen van andermans eigendommen

Hoe gaan we om met pestgedrag?

We zien pesten als een probleem van alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers. (hierna genoemd: ouders). De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna de regels worden vastgesteld. Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen. Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop

opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak. Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of niet het gewenste resultaat oplevert kan de klachten- of vertrouwenspersoon worden geraadpleegd.

Wat is het verschil tussen plagen en pesten?

Pesten of plagen? Plagen: Er is bij plagen sprake van incidenten. Plagen gebeurt vaak spontaan, duurt niet lang en is onregelmatig. Bij plagen zijn de kinderen gelijk aan elkaar, er is geen sprake van machtsverhouding. De rollen liggen niet vast: de ene keer plaagt de één, de andere keer plaagt het andere kind. Plagen gebeurt zonder kwade bijbedoelingen. De geplaagde loopt geen blijvende psychische en/of fysieke schade op en is in staat zich te verweren.

Pesten: iemand wordt langdurig getreiterd of is het mikpunt van pesterijen als hij of zij herhaaldelijk en langdurig blootstaat aan negatieve handelingen verricht door een of meerdere personen. Bij pesten is het ene kind sterker en het andere kind zwakker. Het is steeds hetzelfde kind dat wint en hetzelfde kind dat verliest. Pesten gebeurt niet een keer. Het gepeste kind is steeds weer het slachtoffer. Het sterkere kind, de pester heeft een grotere mond. Andere kinderen kijken tegen hem of haar op. De pester heeft geen positieve bedoelingen; pijn doen, vernielen of kwetsen. Het gepeste kind voelt zich eenzaam

Signalen van pesten kunnen zijn:

- Zogenaamde 'leuke' opmerkingen maken over een klasgenoot.
- Een klasgenoot blijft voortdurend ergens de schuld van geven.
- Briefjes doorgeven.
- Beledigen.
- Opmerkingen maken over de kleding.
- Isoleren en negeren. -Buiten school opwachten
- Slaan of schoppen.
- Op weg naar huis achterna rijden.
- Naar het huis van de het slachtoffer gaan.
- Bezittingen afpakken of stukmaken.
- Schelden of schreeuwen.

Minder directe signalen kunnen zijn:

- Vaak alleen staan in de pauze of bij de pleinwacht gaan staan.
- Vaak alleen met jongere kinderen spelen.
- Niet naar buiten willen op school.
- Niet meer naar school willen of aangeven zich ziek te voelen.
- Niet (meer) worden uitgenodigd door andere kinderen.
- Andere kinderen reageren negatief op een fout of een idee van het betreffende kind.

Mogelijke oorzaken van pesten:

- Een problematische thuissituatie.
- Voortdurend gevoel van anonimiteit.
- Voortdurend in een niet passende rol worden geplaatst.
- Voortdurend met elkaar in competitie gaan.
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

Regels die voor de hele school gelden bij het hanteren van het pestprotocol:

- Als je een leerkracht inschakelt als je pesten signaleert, klik je niet.
- De medeleerling heeft ook de verantwoordelijkheid om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer op school.
- School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken voor haar eigen grenzen. Bij problemen van pesten zullen de directie en leerkrachten hun verantwoordelijkheid nemen en in overleg treden met ouders indien nodig. Samen wordt naar een oplossing gezocht en daar waar nodig actie ondernomen.

Hoe gaan we om als er sprake is van ruzie en/of pestgedrag?

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten, gelden de volgende afspraken:

Stap 1: Er eerst zelf (samen) uitkomen.

Stap 2: Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de leerkracht voor te leggen. Het is knap als hij of zij dat doet.

Stap 3: De leerkracht gaat met beide (of meer) leerlingen praten en probeert samen met de kinderen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen/ruzies tussen dezelfde leerlingen worden ouders op de hoogte gesteld en volgen maatregelen. Deze zijn afhankelijk van de situatie van dat moment. We denken bijvoorbeeld aan het binnenblijven in de pauze, het maken van een schrijfofdracht, een oplossingsgericht / herstel gesprek tussen leerkracht en leerling, gericht op gedragsverandering.

Stap 4: De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen. Afhankelijk van hoelang de leerling door blijft gaan met zijn/haar gedrag en geen verbetering toont, zal dit bepaalde consequenties inhouden voor de desbetreffende leerling. In het leerlingdossier van gepeste en pester worden aantekeningen gemaakt.

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld, zoals Maatschappelijk werk, Jeugdzorg of 1801. In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

De vijfsporenaanpak: Door het protocol te volgen ontstaat er een samenwerking tussen leerkrachten, pester, gepeste, overige klasgenoten en ouders. Deze vorm van samenwerking wordt de vijfsporenaanpak genoemd.

1. Hulp aan het gepeste kind:

- Medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie er wordt gepest. Nagaan hoe de leerling zelf reageert en wat de leerling doet voor, tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie. Bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- Het gepeste kind in laten zien waarom de ander pest.
- Nagaan welke andere oplossingen het kind wil.
- Sterke kanten van het kind benadrukken.
- Complimenteren en belonen als het kind zich anders/beter opstelt.

- Praten met de ouders van het gepeste kind en de ouders van de pester(s).
- Het gepeste kind niet over beschermen, waardoor het in een uitzonderingspositie kan geraken.

2. Hulp aan de pester:

- In gesprek(ken) achterhalen wat de reden is van het pestgedrag. (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen etc.).
- Laten inzien wat het effect is van het pesten voor het gepeste kind.
 - Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke/leuke kanten de gepeste heeft.
- De pester leren niet meteen negatief/boos te reageren. Leren beheersen, de ` stop eerst nadenken` houding of een andere manier van gedrag aanleren.
- Inschakelen hulp zoals: aanbieden van sociale vaardigheidstraining, huisarts, Mediant etc.
- Zoeken naar een sport of club waarbij het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.

3. Hulp aan de zwijgende middengroep:

- Deze groep mobiliseren en het stimuleren van een positieve sfeer in de groep.

4. Hulp aan de leerkracht:

- De hulp bestaat uit het beschikbaar stellen en bespreken van achtergrondinformatie over het verschijnsel pesten, het signaleren van pesten en over een concrete aanpak.

5. Hulp aan de ouders:

- Door ouders te betrekken bij de aanpak van pestgedrag. Dit kan door het geven van adviezen, voorlichting en het geven van achtergrondinformatie.

Adviezen voor ouders van onze school:

1. Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie open en blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, probeert u dan contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door een positieve stimulering kan het zelfrespect toenemen of terugkeren.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport of aansluiting bij een clubje

2. Ouders van de pester:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek, elk kind loopt kans een pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaken te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het de anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport of het aansluiten bij een clubje.
- Corrigeer ongewenst gedrag en complimenteer positief gedrag.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

3. Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een juiste manier met anderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en complimenteer positief gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld. -Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Maatregelen bij ongewenst of grensoverschrijdend gedrag

De volgende acties gebeuren vooraf aan onderstaand stappenplan. Wij volgen hierin de afspraken binnen het sociaal veiligheidsprotocol van Kanjertraining.

1e actie: De leerkracht spreekt de leerling aan op het vertonen van ongewenst gedrag vanuit de 'Ik' boodschap (Ik heb daar last van en ik wil dat je daar nu mee stopt), geeft daarbij de 1e waarschuwing en legt daarbij de nadruk op welk gedrag wel wenselijk is.

2e actie: De leerkracht spreekt de leerling aan op het vertonen van ongewenst gedrag van de 'Wij' boodschap (Wij hebben daar last van en wij willen dat je daar nu mee stopt), geeft daarbij de 2e waarschuwing en wijst de leerling naar de time in plek (daar kan de leerling tot inkeer komen, leerkracht geeft opdracht hoe lang de leerling daar zit)

3e actie: De leerkracht stuurt de leerling tot aan het volgende pauzemoment (of als het in de middag is, aan het einde van de dag) naar een afgesproken time out plek in de andere klas. De leerling blijft daar zolang dit is afgesproken en maakt zijn schoolwerk daar. De leerkracht bespreekt in de pauze/na schooltijd d.m.v. een herstelgesprek het voorval met de leerling en brengt ouders op de hoogte (persoonlijk contact). De leerling mag pas na het gesprek met de leerkracht terugkeren in de klas. Er wordt afgesproken dat bij vertoon van dit ongewenste gedrag niet meer wordt gewaarschuwd, maar direct wordt overgegaan op het wegsturen van de leerling naar directie. De directie wordt door de leerkracht hierover op de hoogte gesteld.

4e actie: De leerkracht stuurt de leerling naar de directie of aangewezen personeelslid. Dan treden de stappen zoals beschreven hieronder in werking.

We gaan in gesprek met de leerling over de consequenties die zijn/haar keuze om dit ongewenste gedrag te blijven vertonen inhouden. Uiteraard bieden wij hulp aan de leerling en gaan we uit van nieuwe kansen. Wij vinden dat school een plek is waar je mag leren dat verkeerde keuzes maken ook consequenties hebben en dat je het daarna weer opnieuw mag proberen. Zo leren wij onze leerlingen sociaal emotioneel vaardiger te worden.

Stap 1 - bij grensoverschrijdend gedrag

Time- out voor de rest van de dag of voor de dag daaropvolgend; Het CvB en de ouders/verzorgers worden dezelfde ochtend of middag (telefonisch) op de hoogte gebracht van het voornemen tot een time out. Indien mogelijk komen ouders hun kind direct ophalen. De leerling krijgt werk mee naar huis dat de volgende dag op een afgesproken tijdstip, ondertekend door ouder(s)/verzorger(s) ingeleverd dient te worden.

Er volgt (liefst de volgende dag) een gesprek met ouder(s)/verzorger(s), leerkracht en een directielid. Na welgemeende excuses van leerling aan de betrokkene(n) en duidelijke afspraken ter voorkoming van herhaling mag de leerling weer de klas in.

Het CvB brengt ouders schriftelijk op de hoogte van de time-out.

Stap 2 - bij grensoverschrijdend gedrag voor de tweede keer in hetzelfde schooljaar

Time-out voor de rest van de dag of voor de dag daaropvolgend; Het CvB en de ouders/verzorgers worden dezelfde ochtend of middag (telefonisch) op de hoogte gebracht. Indien mogelijk komen ouders hun kind direct ophalen. De leerling krijgt werk mee naar huis dat de volgende dag op een afgesproken tijdstip, ondertekend door ouder(s)/verzorger(s) ingeleverd dient te worden.

Er volgt (lieftst de volgende dag) een gesprek met ouder(s)/verzorger(s), leerkracht en een directielid.

Na welgemeende excuses van leerling aan de betrokkene(n) en duidelijke afspraken ter voorkoming van herhaling mag de leerling weer de klas in.

Het CvB brengt ouders schriftelijk op de hoogte van de time-out.

Aansluitend verblijft de leerling een week in groep x (groep 3-8). Hij/zij maakt in deze groep het opgegeven werk, speelt buiten met deze groep en heeft ook gelijktijdig met deze groep gymles.

Na een week, waarin de leerling geen grensoverschrijdend gedrag heeft vertoond, biedt hij/zij zijn/haar welgemeende excuses aan aan de betrokkenen (tijdens een gesprek, eventueel in het bijzijn van een directielid) en is hij/zij weer welkom in zijn/haar eigen groep.

Het College van Bestuur brengt de ouders schriftelijk op de hoogte van deze time-out en de daaruit voortvloeiende maatregelen.

Stap 3 – bij het voor de derde maal vertonen van grensoverschrijdend gedrag

De directie neemt contact op met het CvB met het voornemen tot schorsing. (zie protocol schorsing en verwijdering).

Aan de leerling wordt voor een week de toegang tot de school ontzegd (schorsing).

Het College van Bestuur brengt ouders schriftelijk op de hoogte van het voornemen tot schorsing. De onderwijsinspectie en de leerplichtambtenaar worden hiervan tevens schriftelijk in kennis gesteld. De leerling krijgt werk mee naar huis. In het team en met het College van Bestuur wordt besproken hoe verder met deze leerling om te gaan (procedure tot verwijderen). Er volgt (diezelfde week) een gesprek met de ouder(s)/verzorger(s), leerkracht en een directielid en een lid van het College van Bestuur.

In dit gesprek zal besproken en geschetst worden welke maatregelen er op korte termijn genomen (dienen te) worden.

Dit stappenplan en de daaruit voortvloeiende maatregelen zullen door de directeur, in het bijzijn van de leerkracht, aan de betrokken leerling en zijn/haar ouders/verzorgers worden medegedeeld.

Informatie: We kunnen niet compleet zijn als we het hebben over het verschaffen van informatie t.a.v. pesten. Mocht u meer informatie willen inwinnen kunnen we u verwijzen naar de volgende websites: www.pestweb.nl, www.onderwijsinspectie.nl, info@stichtingveiligonderwijs.nl, www.gripopdegroep.nl

Dit pestprotocol met aanvullingen, wordt jaarlijks geëvalueerd en mogelijk bijgesteld. Het team en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit protocol.

AANVULLING PESTPROTOCOL: CYBERPESTEN.

Digitaal pesten is een van de verschillende vormen van pesten. Cyberpesten gebeurt vaak buiten school. Vaak gaat het ruziën en pesten door op school. Het gevolg hiervan is dat er een onveilig klimaat ontstaat, kinderen leren hierdoor minder goed. Omdat het cyberpesten een groeiend probleem is vinden we een aanvulling op ons pestprotocol belangrijk. Dit protocol stuurt aan op een integrale aanpak in samenwerking met de ouders.

Er zijn verschillende vormen van cyberpesten. Enkele voorbeelden: anonieme berichten versturen sociaal media, ontoelaatbaar taalgebruik, roddelen, wachtwoorden stelen en misbruiken enz. Omdat men vaak via internet een andere identiteit kan aannemen of anoniem kan blijven kunnen de grenzen van pestgedrag worden verlegd.

Op school is preventief aandacht voor internetgebruik en cyberpesten in het kader van mediawijsheid. De leerkracht maakt het gebruik van internet bespreekbaar in de groep. De voordelen en risico's hiervan worden besproken. In de bovenbouwgroepen is dit in ieder geval aan de orde. Mogelijk is er in de middenbouw aanleiding om dit thema te behandelen. Informatie hierover is te vinden op diverse websites die aan het eind van dit document worden genoemd. De leerkracht in groep 8 besteedt jaarlijks extra aandacht aan internetgebruik en cyberpesten door om de week een les te geven van Mediabegrip. Leerlingen maken ongevraagd geen gebruik van internet op onze school. De leerkracht geeft vooraf toestemming en is op de hoogte. Leerlingen die hun smartphone/smartwatch meenemen naar school leveren deze voor aanvang van de lessen in en nemen deze aan het einde van de dag weer mee naar huis. De bovenbouwgroepen hebben een vaste verzamelplek voor de smartphone/smartwatch. Alle signalen betreffende cyberpesten nemen we serieus. Indien de leerkracht signaleert dat er daadwerkelijk sprake is van cyberpesten volgt deze de volgende stappen.

1. Gesprek met de gepeste leerling en een gesprek met de dader(s)

De leerkracht schat in of afzonderlijke gesprekken óf een driegesprek (leerkracht, dader, slachtoffer)plaats moet vinden. Hierbij worden duidelijke afspraken gemaakt over het vervolg.

Tijdens het gesprek met de leerling is het van belang dat de leerkracht:

- de leerling en de klacht serieus neemt.
- zich probeert in te leven in de leerling.
- geen verwijten maakt, zorgt dat de leerling zich veilig voelt.
- de leerling tipt om de pester te blokkeren of te verwijderen.
- de leerling tipt om de gesprekken uit te printen, zodat er bewijsmateriaal voorhanden is.

Tijdens het gesprek met de dader(s) is het van belang dat de leerkracht:

- voldoende doorvraagt
- goed luistert naar het verhaal van de dader(s) en dit serieus neemt.
- wijst op mogelijke gevolgen voor de gepeste leerling
- de dader(s) duidelijk maakt dat deze zich mogelijk schuldig maakt aan een ernstig feit en dat dit in sommige gevallen zelfs strafbaar is.

Soms is het erg lastig een pester op te sporen. Wanneer dit niet bekend is zal getracht

moeten worden de dader op te sporen. Een manier zou kunnen zijn dat de belastende informatie en gegevens worden bewaard en vervolgens worden uitgeprint. Ook in gesprekken met leerlingen kunnen aanwijzingen naar voren komen over de dader. Hiernaast is de stijl van het bericht met de eventuele taalfouten een aanwijzing richting de dader.

Het is van belang dat leerkrachten met elkaar oog houden voor het pestgedrag door het thema met enige regelmaat op de agenda terug te laten komen. Verder is het van belang dat als er een (cyber)pest incident zich voordoet op school dit in het team wordt besproken. Er zijn verschillende instanties die school kunnen helpen bij een effectieve antipestaanpak.

2. Gesprek met de ouders*

De leerkracht informeert de ouders van zowel de gepeste leerling als de pester. De leerkracht deelt zo spoedig mogelijk mee wat er speelt. De leerkracht schat in waar deze het eerst mee in gesprek gaat: de leerling of de ouders.

De leerkracht:

- vraagt de ouders, verzorgers naar herkenning van de signalen.
- informeert de ouders over de afspraken die er met de leerling zijn of worden gemaakt.
- informeert de ouders over maatregelen die zij kunnen nemen.
- verwijst de ouders naar informatiebronnen die aan het eind van dit document zijn vermeld.

3. Afronding

De leerkracht houdt de ouders op de hoogte van het vervolg dat op school plaatsvindt. Ook als het pesten is gestopt is dit van belang mee te delen. Hiernaast houdt de leerkracht de directie op de hoogte van de gang van zaken en rapporteert in Parnassys onder `notities` wat er is voorgevallen. Hiermee is de procedure afgerond.

4. Nazorg

Het is van belang dat de leerkracht de leerling goed blijft volgen en mogelijk een herhaling probeert te voorkomen. Met enige regelmaat een gesprekje voeren met zowel de gepeste leerling als de pester is belangrijk. Beiden kunnen behoefte hebben aan aandacht met betrekking op het welzijn en welbevinden op school.

Blijvend pestgedrag

Wanneer het pesten door blijft gaan of terugkeert volgen we onderstaande stappen:

1. Er vindt een gesprek plaats tussen directie, leerkracht en ouders van de pestende leerling. Tijdens dit gesprek worden afspraken gemaakt over de aanpak. De leerkracht maakt een verslag van dit gesprek.
2. Mocht in voorgenoemd gesprek geen overeenstemming worden bereikt, dan neemt de directie een besluit over de vervolgstappen. Hiervan worden ouders en leerkracht binnen een week op de hoogte gesteld.

Meer informatie over cyberpesten: Op het internet is veel informatie te vinden over dit thema. Kijk hiervoor op de volgende sites: www.pestweb.nl www.pestten.net
www.stopdigitaalpesten.nl www.mijnleerlingonline.nl

Bijlage 1

Aanvulling pestprotocol social media protocol medewerkers

Er is gekozen voor deze bijlage, omdat we het van belang vinden dat de medewerkers ook een voorbeeldfunctie vervullen als het gaat om het gebruik van social media. Social Media zijn niet meer weg te denken in onze maatschappij. Ook niet bij de medewerkers van onze school. (Met medewerkers bedoelen we niet alleen onderwijzend personeel, maar óók de conciërge en de schoonmaaksters). Social Media kunnen een grote bijdrage leveren aan de professionaliteit van het onderwijzend personeel en de kwaliteit van het onderwijs. Uitgangspunt is dat professionals zelf goed weten hoe ze met Social Media om moeten gaan. Het digitale gedrag zal niet afwijken van het real life gedrag binnen de school. Het protocol Social Media voor medewerkers van Vijfsprong heeft als doel de dialoog over het gebruik ervan op gang te brengen en te houden.

Richtlijnen gebruik Social Media:

- De medewerkers van de Vijfsprong delen kennis en andere waardevolle informatie met elkaar.
- De medewerkers publiceren geen vertrouwelijke informatie op Social Media.
- De medewerkers gaan niet in discussie met een leerling, ouder of met elkaar op Social Media.
- Alle medewerkers van de Vijfsprong zijn persoonlijk verantwoordelijk voor wat zij publiceren.
- De medewerkers weten dat publicaties op Social Media altijd vindbaar zijn.
- Bij twijfel over publicatie neemt de medewerker altijd contact op met de schoolleider.

Het gedrag van alle medewerkers en stagiaires van de school op Social Media wijkt niet af van het gedrag dat in de school gebruikelijk is.

Bijlage 2

Sociale veiligheid Kanjer